

Predmet: Ilija Jurišić - Tuzlanska kolona

Poslovni broj predmeta: K.V. 05/07

Glavni pretres: 5.12.2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Veljka Milića

Svedok je živeo u Tuzli do 15. maja 1992. godine. Radio je u gradskom muzeju i obavljao je funkciju predsednika Opštinskog odbora Srpske demokratske stranke (SDS). Zbog političkog angažovanja dobijao je pretnje i jednom prilikom, seća se da je bio 28. februar 1992, javljeno mu je da će u toku noći biti uhapšen i da je bolje da napusti grad. Odveo je suprugu i decu u Beograd, a nakon nekoliko dana se vratio u Tuzlu. U drugoj polovini aprila primeto je da ga prate. U gradu je bilo sve opasnije i svakodnevno je bilo pucnjave. U maju je dobio informaciju da se nešto sprema, ali nije znao o čemu se radi. Sastajao se sa komandantom kasarne Miletom Dubajićem i razgovarali su o bezbednosti srpskog življa, koje je bilo manjinsko. Reкао mu je da ima spisak do 450 dobrovoljaca. Predložio mu je da vojnike, oružje i opremu izmesti iz kasarne, ali je komandant to odbio. Dobrovoljci su dobili deset automatskih pušaka, koje su koristili na noćnim stražama u selima. Početkom maja u toku jedne noći u srpskim selima Čakmići, Požarnica i Simin Han postavljene su cisterne. Sumnjali su da se u njima nalazi eksploziv, tako da je održan sastanak sa predstavnicima civilne vlasti Tuzle kako bi te cisterne bile uklonjene. Sve je ukazivalo da će se nešto desiti.

Dana 15. maja 1992. rekao je svom direktoru da narednih par dana neće raditi i oko 10:00 časova izašao je sa posla. Njegova koleginica ga je zamolila da nju i njenu bebu preveze od Slavinovića (okolina Tuzle) do Bijeljine i on joj je obećao da će to uraditi, ali mora prvo da završi nešto u gradu. Otišao je do naselja Senjak, gde je živeo, i video da na svakih 50-ak metara leže po dva pripadnika TO sa oružjem uperenim u pravcu glavnog puta Tuzla-Bijeljina, kuda je kolona JNA trebalo da prođe. Na balkonima okolnih zgrada primetio je ljude koji su nešto užurbano radili. Ušao je u obližnju banku i u tom momentu se čula rafalna paljba iz pravca kasarne. Svi ljudi iz banke su pobjegli, a on je otišao do svog stana, uzeo nešto stvari i oko 13:00 časova sa koleginicom je krenuo u pravcu Požarnice. Put je bio blokiran teritorijalcima i zato su odlučili da idu sporednim putem. U večernjim časovima čuli su da je kolona napadnuta i ubrzo su počeli pristizati ranjenici. Posle nekoliko dana telefonom je razgovarao sa predsednikom opštine Selimom Bešlagićem oko razmene zarobljenika i leševa ubijenih vojnika. Bešlagić im je poslao 18 leševa i kada su pripremali sahranu primetili su da je ruka jednog vojnika zavijena i zaključili su da su preminuli u bolnici. Nisu ih sahranili već su ih u dogovoru sa potpukovnikom Dubajićem prebacili u bolnicu u Bijeljini a zatim u Srbiju na obdukciju. Poznato mu je da je nestalo 49 ljudi iz Tuzle, ali se nije znalo da li su zarobljeni ili mrtvi.

Ime optuženog Ilije Jurišića nije mu poznato, ali lik jeste i misli da su se sretali.

Nekoliko dana pre napada na kolonu sekretar SDS-a Zoran Vujanović predao mu je anonimno pismo, otkucano na pisačkoj mašini, koje je predstavljalo spisak ekstremista i organizatora napada na kolonu, među kojima je bio Salih Vujanović iz Slatine. Par dana nakon napada dobio je još jedno slično pismo, koje opisuje šta se u vreme napada dešavalo u naselju Senjak. Oba pisma svedok je predao Sudu.

Saslušanje svedoka Svetozara Đikanovića

Svedok je u maju 1992. živeo u Tuzli i radio kao pomoćnik direktora za pravna pitanja u poljoprivrednom preduzeću koje je bilo smešteno u Kalesiji, nedaleko od Tuzle. Njegov stan je bio u centru grada, u blizini raskrsnice *Brčanska malta* i svakog dana je viđao konvoje koji su prolazili kroz grad. Po gradu su stvarani punktovi na kojima su legitimisani građani i atmosfera je bila neprijatna. Dana 15. maja 1992. otišao je na suđenje u Opštinski sud i rekli su mu da je suđenje odloženo zbog *haosa* u gradu. Nije primetio da se tog dana bilo šta čudno dešava, ali ja kasnije saznao da je tog jutra bilo pucnjave na Kozlovcu, gde je bio smešten magacin oružja TO. Oko 18:30 izašao je da kupi cigarete i začuo eksploziju. Sklonio se u jedan bife i oko 21:00 čas krenuo prema svom stanu. Video je *zelene beretke*. Po gradu je video vatru. Sa suprugom i decom se sklonio u podrum. Eksplozije su se čule do 22:00 časa. Sledećeg jutra došle su ekipe i sakupljale leševe. U Tuzli je ostao do 23. aprila 1993. Do tog vremena stalno je dobijao pretnje i zbog toga više nije odlazio na posao.

Svedok ne poznaje optuženog.

Saslušanje svedoka Duška Pitmana

Svedok je u maju 1992. bio aktivni starešina JNA u kasarni u Tuzli. Od marta te godine u kasarni se osećao pritisak. U gradu su postavljeni punktovi policije, bio je uveden i policijski čas i kasarna nije mogla da se napušta u večernjim satima. U aprilu 1992. njegove kolege Hrvati i Bošnjaci počeli su da napuštaju kasarnu. Kada je jedinica iz Pirota otišla iz grada smanjio se broj starešina i komandant Dubajić je bio zabrinut. Osećalo se da se nešto sprema. Nekoliko dana pre napada na kolonu vojnici iz Srbije su napustili Tuzlu, što je ga je posebno uplašio. Čuo je da je na pregovorima 13. maja dogovoreno da JNA napusti kasarnu i da se evakuiše u pravcu Petrovog Sela, da bi na kraju dogovoreno da se povlačenje vrši prema Bijeljini. Sledećeg jutra komandant mu je rekao da ode od magacina municije TO na Kozlovcu i ukoliko je magacin otvoren pokupi automatske puške i granate. Magacin je bio otvoren, tako da je uzeo nešto oružja. Dana 15. maja, komandant je otišao na pregovore o definitivnom napuštanju kasarne. Rekao im je da budu spremni i da kolona krene u 18:50 časova. Na čelu kolone išao je komandant dok je svedok bio u šestom ili sedmom vozilu. Naređenje je bilo da oružje ne sme da bude repetirano i da se uzvraća na provokacije. Krenuli su Skojevskom ulicom i kada su stigli do zgrade Tehničkog pregleda video je vojnike koji su stajali pored zgrada i na balkonima. Na raskrsnici *Brčanska malta* bila je neka bina, prekrivena šatorskim krilima i pomislio je da se iza toga kriju strelci koji će pucati u njih. Začuo je dugu rafalnu paljbu koja se čula iza njegovog vozila, ali kako su oni već skrenuli nisu mogli da vide šta se dešava sa ostatkom kolone. Komandant je krenuo natrag i rekao mu je da je kolona napadnuta i da on, kao starešina, skloni vojnike koji su uspeli da prođu kod obližnje fabrike. Ujutru se komandant vratio i rekao da ima puno mrtvih. Sledećeg dana su se smestili u školu u Požarnici. Iz pravca Tuzle su ih gađali minobacačima, tako da su bili prinuđeni da se sklone u podrum. Posle nekoliko dana su se evakuisali.

Komentar:

Svedok Pitman je u istrazi rekao da mu je komandant Dubajić naredio da ode do magacina na Kozlovcu, da ga otvori i uzme oružje dok je danas ispričao da mu nije naređeno da magacin otvori već je magacin bio otvoren. Svedok Mile Dubajić je 15. maja 2008. na glavnom pretresu izjavi da nikome nije izdao naredbu da uzme oružje TO iz magacina na Kozlovcu.